

Мінералогія – минуле і сучасність земних надр

Знання про мінерали постійно супроводжувало людство, починаючи з давніх часів, коли наші пращури створювали перші знаряддя праці з каміння, виготовляли примітивний посуд чи облаштовували житло в печерах. Накопичення інформації про мінерали та їх властивості тісно пов'язане не тільки з розвитком ремесел, металургії та гірничорудної справи, а й з такими науками, як фізика, геометрія та хімія. Прикладом цього тісного зв'язку є відкриття великої кількості нових хімічних елементів при вивченні мінералів, будови їх кристалічних решіток, фізичних і хімічних властивостей. Роль, яку відіграють мінерали, значна і важлива, оскільки вони є однією з основ розвитку матеріального добробуту суспільства. Неможливо уявити виробництво електроенергії на атомних електростанціях без мінералів, до складу яких входить уран, або автомобільну галузь і літакобудування без сполук титану і берилію. Практичне значення мінералогії важко переоцінити, оскільки мінерали і зараз слугують основою для виготовлення будівельних матеріалів, сплавів, предметів побуту, лікарських препаратів, прикрас та інших необхідних для людини речей.

Наука мінералогія вивчає не тільки склад і властивості мінералів, а й досліджує фізико-хімічні і геологічні умови їх утворення, розкриває механізми росту і руйнування, удосконалює і розробляє нові методики пошуку мінеральної сировини. Саме в такому широкому об'ємі серед геолого-мінералогічних наук представлена мінералогія в підручниках: **Павлишин, Володимир Іванович.**

Мінералогія : підручник / В. І. Павлишин ; С. О. Довгий ; Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, НАН України, Ін-т телекомунікацій і глобального інформ. простору України. - К. : КНТ, Ч. 1 - 2019. - 534, с. : табл., мал.

Мінералогія : підручник / С. О. Довгий ; Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, НАН України, Ін-т телекомунікацій і глобального інформ. простору України. - К. : КНТ, Ч. 2. - 2019. - 527, с. : табл., мал.

Мета цих підручників – на сучасному і професійному рівні розповісти про морфологію та анатомію мінералів, розкрити внутрішню гармонію структур

різних кристалічних решіток. Автори книг широко розкривають перспективи використання здобутків і напрацювань кристалохімії у різних галузях промисловості, та знайомлять з новими напрямками у мінералогії – мікромінералогією і наномінералогією. Значна увага також приділяється висвітленню проблем розвитку прикладної мінералогії та питанням генезису мінералів, значенню їх фізичних характеристик в залежності від якісного і кількісного складу. Підручники насичені діагностичними таблицями, які стануть у нагоді при вивченні властивостей мінералів, оскільки містять їх стислу характеристику.

Студентам природничих спеціальностей, викладачам, пересічним громадянам цікаво буде ознайомитися з науковими та історичними відомостями, що стосуються формування і дивовижних властивостей різних корисних копалин, в тому числі і мінералів у книзі: **Латиш Іван Корнійович. Геологія і ми [Текст] / Іван Латиш, Іван Падалка ; ред. А. І. Радченко ; НАНУ. - К. : Академперіодика, 2010. - 175, с. : кол. іл., портр. - (Сер. "Наука для всіх").**

Автори книги віддали багато років свого життя вивченню природи і геологічній науці, працювали в різних регіонах і різних наукових установах нашої країни. Ця книга – результат їх плідної праці у сфері дослідження геологічної будови корисних копалин, в ній зібрані основні відомості про всіх видатних геологів, чия діяльність пов'язана з Україною. Великий розділ «Неметалеві корисні копалини» познайомить читачів з групою різноманітних мінералів і гірських порід, які використовуються в промисловості в якості хімічної, агрономічної та індустріально-каменесамоцвітної сировини. Прочитавши її, ви зрозумієте, яким цікавим може стати відпочинок на природі, якщо в свій екскурсійний маршрут додати геологічні пам'ятки, які вражають своєю красою та різнобарв'ям мінералів.

Книга: **Губарець, Василь Васильович. З чарівних комор підземелля: світ корисних копалин України / Василь Губарець, Іван Падалка. - К. : Техніка, 2003. - 254, с. : кол. іл.** запрошує здійснити цікаву подорож мальовничими куточками України, розповідає про корисні копалини, якими багаті підземні глибини. Автори, використовуючи відомості про останні відкриття геологічних розвідок, цікаві історичні факти, розповідають про різноманіття видів мінералів, якими багата наша країна, та розкривають перед читачами, яке важливе місце в економічному розвитку країни займають природні мінеральні ресурси. Читачу також сподобаються численні фотографії, якими щедро ілюстрована книга.

Ми звикли захоплюватись красою кристалів. З давніх-давен їм приписували різні магічні і цілющі властивості. Саме цій тематиці присвячена книга: **Пермутт, Філіп. Цілющі кристали : [рекомендації із застосування мінералів, що змінять ваше життя назавжди] : пер. з англ. / Філіп Пермутт. - К. : КМ Publishing, 2013. - 160 с. : іл. - Алф. покажчик мінералів: с.148-155.**

Які кристали допоможуть позбутися фізичних недуг, урівноважити емоційний стан, підтримувати душевний спокій або активізувати скриті резерви організму, ви дізнаєтеся, ознайомившись з цією книгою. Автор розкриває секрети

походження мінералів та принципи зцілення за допомогою їхньої енергії, ділитися корисними порадами, як застосовувати їх у повсякденному житті та як обрати серед усього різноманіття каменів той, що згодиться саме вам.

Довідник: **Мінерали та гірські породи: 50 найвідоміших видів : міні-енциклопедія / пер. А. Мішта. - К. : КМ-Букс, 2017. - 56 с. : фото.кол. - (Сер. "Міні-енциклопедія")** навчить розпізнавати за зовнішнім виглядом найвідоміші мінерали та гірські породи. Ця чудово ілюстрована енциклопедія – справжній скарб для майбутніх геологів. З нею ви дізнаєтеся про основні ознаки найпоширеніших мінералів, які геологічні процеси передують їх утворенню та в яких країнах знаходяться їх основні родовища.

Як і будь-яка інша наука, мінералогія перебуває у постійному розвитку, змінюються і оновлюються об'єкти і методи її досліджень. Про одну з таких новинок – використання критичної мінеральної сировини для «зеленої» енергетики ви можете дізнатися з цікавих публікацій журналу **«Мінеральні ресурси України»**. Науково-популярні статті допоможуть розібратися в теорії короутворення при прогнозуванні й пошуку алмазних родовищ, розкриють перспективи промислового видобутку цінних металів та мінералів на територіях металогенічних провінцій нашої країни та багато інших цікавих тем розкрито на сторінках цього періодичного видання.

Отже, запрошуємо всіх, кого зацікавила тема мінералогії, до відділу документів з економічних, технічних та природничих наук ознайомитись з цими та іншими книгами, періодичними виданнями про загадкові і магічні мінерали, вся різноманітність яких повністю й досі не вивчена, а можливості їх застосування – справді безмежні.

*Юлія Олейніченко,
бібліотекарка відділу документів
з економічних, технічних та природничих наук*